

Fjerkræraadet har besejret fornuften

AF **HEINE REFSING**, CENTER FOR BIODIVERSITET

Fjerkræindustrien har brugt hysteriet om fugleinfluenza som en lejlighed til at sætte turbo på en kampagne mod hobbyavlere. Kampagnen er velkendt blandt hobbyavlere, som i årevis er blevet udråbt som en stor smitterisiko mod dansk fjerkræindustri af producenternes brancheforening, Det Danske Fjerkræraad.

Kampagnens groteske dimensioner illustreres af et par episoder fra vinterens kampagne:

Fjerkræraadets formand Jens Peter Rønholdt begrundede i Jyske Vestkysten den 16. februar sit krav om, at hobbyavlere også burde holde deres høns indendørs med, at hobbyavlere havde ansvaret for 135 udbrud af sygdommen Newcastle Disease i 2002. Men sandheden er, at alle udbrud var i smittede industrihøns, solgt fra en stor industrifarm. Faktisk er Newcastle Disease aldrig opstået i hjemmeavlede hobbyfjerkræ i Danmark.

Ude i landet bruger lokale fjerkræfarmere de samme argumenter i lokale medier eller mod naboer, der formaster sig til at have høns i haven. Det mest groteske eksempel på dette er vist den økologiske hønseavler Bent Jensen, Guldborg, som på TV2 Øst har kørt en lille privat hetz mod naboer med hobbyhøns. Han har bl.a. udtalt: »... det kan ikke betyde så meget for en hobbyavler, at han får aflivet 4 høns.«

En af naboerne indvilligede faktisk på tv i at aflive sine høns. En anden lukkede hønsene inde for ikke at blive hængt ud i medierne, men det var ikke nok for den økologiske ægfabrikant – naboens ænder skulle også spærres inde!

Det er interessant, at både den lokale avler og Fjerkræraadet kræver, at hobbyavlere viser »solidaritet med det trængte erhverv«, samtidig med, at man lægger hobbyavlere for had.

Det er også interessant, at en økologisk producent kan fjerne sig så meget fra den økologiske idé, at han kræver, at omgivelserne må droppe den økologiske livsform for at beskytte hans økoindustrielle ægfabrik.

Der er et stort misforhold mellem faren ved fugleinfluenza og de konsekvenser, indespærring har for dyrevelfærd, tab af livskvalitet og genetisk variation i de fåtallige racer. Men Fjerkræraadet har udnyttet mediernes sammenblanding af frygten for fugleinfluenza, som kun sjældent smitter mennesker, med frygten for en pandemi med en ny superinfluenza blandt mennesker.

Det sidste er en fare, som altid er tilstede, fordi virus, både fugleinfluenza og mange andre, kan mutere. Det skete i 1918, men også mindre alvorligt i f.eks. 1968, og det kan ske igen. Men vi kan ikke lukke alt levende inde af frygt for, at forskellige vira skal mutere. Mens dette blad er i trykken, kan mutationen ske i en landsby med underernærede og immunsvækkede indbyggere, og før bladet er nået frem med posten, kan virusset have spredt sig via lufttrafik til det meste af verden. Men der kan også gå 10, 20 eller 30 år, inden det sker. Indespærring af høns og nedslagtning af raske høns i sikkerhedszoner dækker mest over eksperterens behov for at vise offentligheden at de »gør noget«.

Men fjerkræindustriens kampagne virker. Veterinærdirektør Preben Villeberg udtalte den 20. februar: »Jeg tror, der skal være en grænse, for jeg har svært ved at se en faglig begrundelse for, at de helt små hønsehold skal holdes inde. Det er ikke hos folk med tre dværghøns i baghaven, at de vilde gæs lander for at æde deres foder.«

Få dage senere blev reglerne for hobbyhøns alligevel strammet af ministeren.

Så nu må de 100.000 danske hobbyavlere spærre deres dyr inde i trange overdækkede hønsegårde. En del vil ikke kunne leve op til reglerne, fordi deres hønsehold er baseret på, at dværghønsene kan gå frit omkring i haven og nyde et naturligt hønseliv, alt imens de fjerner snegle og skadedyr i køkkenhaven.

Andre vil opleve, at se deres dyr tvunget til at leve under så trange forhold, at hele ideen med æg fra glade høns i egen have forsvinder. Indavl i sjældne racer vil øges, når avlere må reducere antallet af hensyn til dyrevelfæ-

færden. Nogle vil endda helt opgive avlen og slagte dyrene fremfor at se dem lide.

Det er tragisk, at en lille branche med en anløben dyrevelfærd ødelægger livskvalitet for mange mennesker og påtvinger andre deres lave standarder for dyrevelfærd.

Virkeligheden er jo, at der ikke er nogen kontakt fra hobbyavlere til erhvervsbesætninger, og roden til problemerne med sygdomme er de store farme. De sammenstuede immunsvækkede dyr udgør en tikkende bombe, fordi enhver virussygdom udvikler sig eksplosivt under sådanne forhold.

Problemerne med at styre sygdomme, der smitter mennesker langt mere end fugleinfluenza – såsom salmonella – er velkendte.

Produktion på friland bliver man nødt til at få indrettet, så den kan eksistere sammen med naturens vilde fugle. Men industrien nægter at beskytte deres svagelige industrihybrider med vaccine eller fremavle mere sygdomsresistente dyr. Nedslagtning ved sygdom giver nemlig erstatning betalt af skatteyderne. Vaccination og avlsprogrammer skal derimod betales af producenterne selv.

For hobbyavlere er det værste, at deres dyr bliver destrueret, selvom de er raske, hvis de bor inden for overvågningszonerne på op til 10 km omkring en industrifarm med sygdomsudbrud.

Så lad os opfordre forbrugerne til at vise solidaritet med de 100.000 danske familiers kamp mod Goliat for retten til glade og smukke høns i haven – ved ikke at købe danske æg og kyllinger. Erstat fjerkræ med kød fra andre danske dyr, der lever under bedre forhold!

Center for Bio-diversitet er et uafhængigt informationscenter. Formålet er at informere om bevarelsen af den menneskeskabte mangfoldighed af kulturplanter og husdyrracer og at fremme bevarelsen af gamle og nye varieteter med værdifulde egenskaber.

www.biodiverse.dk